

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Η συνδρομή εἰς τὴν ἐφημερίδα
ἐκείνη ὑποχρεωτική:

Ἐφημερίδα ἐν Κύπρῳ	Σελ. 10
Ἐξέδονος	5
Ἐφημερίδα ἐν τῷ ἑξωτερικῷ	12
Ἐξέδονος	7

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Αἱ ἐπισημοὶ τῆς Ἀπὸ θύρας.

Τὴ χειρὸς γράφει δὲν ἐπιστρέφονται.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύπρου ἀριθ. 34

Τιμὴ ἐκδοτῶν φύλλου γρ. 2.

Ἐκδοτὴς Ἰδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΑΝΑΡΜΟΔΙΟΣ

Καθ' ἣν ὅταν γράφωμεν ὅτι
ὁ γάμος Ἀρμωστής ἡμῶν Σπρ. Ἀ.
μυλων Τζῶν Γκολλῆ Ἀδαμς πλέ
ει πρὸς τὴν περιώνυμον νῆσον τῆς
Ἀφροδίτης καὶ τῶν ἐρωτῶν, ἔπου
Κυβερνήτης φιλόστοργος ἀπέστειλεν
αὐτὸν ἵνα ἀναπαύσῃ ἀπὸ τοῦ μα
κροῦ καὶ περιπετειώδους στρατιωτι
κοῦ σταδίου τοῦ καὶ ἀπολαύσῃ τῶν
ἀγαθῶν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ὅσον
δοστέριον κατὰ τὴν νεανικήν καὶ
τὴν ἀνδρικήν ἡλικίαν τοῦ, ἀφιερώ
σας αὐτὴν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς
μεγάλης πατρίδος Του.

Οἱ γυναικεῖς οὗτοι στρατιώται εἰ
νε ἀξιοὶ εἶναι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς
τιμῆς τοῦ ἔθνους αὐτῶν, εἰς τὴν
συμπεριφέρονται καὶ τὸ μεγαλεῖον οὐνε
τέλειαν διὰ μεγίστων μόχθων καὶ
κινδύνων καὶ δικαιούνται νὰ τυγχά
νωσι παρ' αὐτοῦ πάσης εὐνοίας καὶ
σεβασμοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅσοι λαοὶ ἐξ ἱ
δίας πείρας ἔμαθον καὶ τιμῶσι δε
όντως τοὺς ὑπὲρ πατρίδος προκινου
νόντας, τοὺς γενναίους στρατιωτι
κοὺς χωρὶς διακρίσεως φυλετικῆς
περιβάλλουσι τοὺτους μετὰ τιμῆς
καὶ διακρίσεως.

Πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Α. Ε.
τοῦ Σπρ. Γκολλῆ Ἀδαμς ὁ Κυπρι
αὶκὸς λαὸς θ' ἀποβλέπῃ μετὰ τῆς
προσηκούσης τιμῆς ὡς πρὸς ἀνδρα
γενναῖον καὶ φιλόπατριν, δικαιούται
ἔμμεν πολλὴν ἀμφιέλλῃ περὶ τοῦ
κυβερνητικῆς ἀρμοδιότητος αὐτοῦ.
Ὁ τὰ τρία τέταρτα τῆς ζωῆς τοῦ
διαγαγὼν ἐν ἐκστρατείαις καὶ ἐν στρα
τοπέδοις καὶ εὐχαιρούμενος εἰς τὴν ἀκαμ
φίαν τῆς στρατιωτικῆς ἐπιβολῆς
καὶ τῆς παύσεως πρέπει νὰ εἴναι
πεπαιδευμένος δι' ἐξαιρετικῶν πνευ
ματικῶν καὶ ἡθικῶν χαρακτηρισμῶν
ἵνα δύνῃται νὰ διοικῇ στρατιωτικὰς
καὶ κυβερνητικὰς μετ' ἰσῆς ἐπι
τυχίας καὶ θεσιότητος. Ἐκκυβερνή
σε τὴν νοτιοαφρικανικὴν Ὀράγγην
μετὰ τὴν ὑποταγὴν τῶν ἡρωϊκῶν
Βόερ διὸ οὐδαμῶς μόνον βραχίον
ες στρατιωτικοὶ ἀδύνατοι νὰ χα
λιναγωγῶσι τοὺς διὰ μυρίων κιν
δύνων μόλις διασπένθας μαχητὰς
τοῦ Κολένσου καὶ τῆς Λαίδημιθ.

Εἰς Αἰγύπτου ἀπεστάλῃ ὁ ἄριστος
τῶν μεγάλων στρατιωτικῶν ἀνδρῶν
τῆς Μ. Βρετανίας ὡς Γενικὸς Πρό
ξενος καὶ ἀνώτατος ἰθὺντορ τῆς Αἰ
γυπτιακῆς διακυβερνήσεως, διότι ἡ
χώρα αὕτη κέντρεται μεγίστην στρα
τηγικὴν ἀξίαν διὰ τὴν Ἀγγλίαν καὶ
μαλετὰ αὕτη προσεχὲς νεωτερικοὺς
πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς ὁριστικῆς καὶ
διαρκούς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς ἐν
Αἰγύπτῳ εἰς τὴν πιθανότητα θὰ ἀ
πακολουθῶσιν στρατιωτικαὶ ἐνέρ
γειαι πρὸς ὁριστικὴν κατοχὴν τῆς
χερσονήσου Σινᾶ. Ἡ ἀποστολὴ
στρατιωτικοῦ κυβερνήτου εἰς τὴν
ἀφρικανικὴν Κύπρον, ἥτις μόνον
ἐπὶ τινὰς μῆνας ἐδαυκάλησε τὴν
Μ. Βρετανίαν ὡς σπουδαῖος ναυτι
κὸς καὶ στρατιωτικὸς σταθμὸς ἐν
Ἀνατολῇ, εἴνε ἀτυχὲς καὶ παντε
λῶς ἀδικαιολόγητος. Ἐν Κύπρῳ

αἱ στρατιωτ. δυνάμεις τῆς Ἀγ
γλίας συμπορεύονται εἰς ἡμῶν λό
χον καὶ εἰς τὴν ἱλαγὴν ἀστυνόμεν
ἀποφοροῦσαν μὲν ἀμείνον δὲ ἀλη
θινῆς στρατιωτ. ἀσκήσεως. Τὰ τελευ
ταῖα διεθνῆ γεγονότα ἐν τῇ Ἑσπε
ρίᾳ καὶ ἐν Ἀνατολῇ εὐδελως μετε
βαλον τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς
νῆσου, καὶ ἡ διακυβέρνησις αὐτῆς
παρμένει ἀπλῶς οἰκονομικὴ καὶ
διοικητικὴ.

Πάντες οἱ μέχρι τοῦδε ἀναρτη
ριοὶ λόγοι τῶν ἐκαστοῦ κυβερνη
τῶν καθ' ἐκάστην νομοθετ. σύνο
δον περιορίζονται ἀποκλειστικῶς εἰς
τὴν οἰκονομικὴν καὶ καθόλου διοι
κητικὴν κατάστασιν τῆς νήσου καὶ
πᾶσαι αἱ φροντίδες καὶ μέριμναι
τοῦ τὰ Νομοθετικῷ καὶ τῆς Κυβερ
νήσεως ἀσχολοῦνται περὶ τὴν εἰ
ρημικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν διοι
κητικὴν βελτίωσιν τῆς χώρας.

Λεωνὸν ἐλέφαντα ἐν Ἀγγλίᾳ
ἀποκαλοῦσι τὴν Κύπρον ὡς μινδε
μῖον ἔχουσιν οἰκονομικὴν ἀξίαν
διὰ τὴν ἀγγλικὴν θησαυροφυλάκion,
καθ' ὅν ἐννοοῦσι ἐκεῖ τρέφειν τὰ ἀφαι
μάσσονται τὰς βρετανικὰς κτήσεις
καὶ ἀποικίας, καὶ φαίνεται ὅτι οὐ
δεμίαν ἀποδίδουσιν εἰς τὴν νῆσον
πολιτικὴν ἢ ἄλλην σημεῖαν, ἀπ
έστελιν δὲ εἰς αὐτὴν Ἀρμωστὰς
τοὺς ἐγγιζόντας τὴν ἡλικίαν τῆς
συντάξεως αὐτῶν.

Καὶ ὁ νέος Ἀρμωστής ἀποστέλ
λεται εἰς Κύπρον πρὸς ἀνάπαυσιν
ἀπὸ τοῦ μακροῦ καὶ περιπετειώ
δους στρατιωτικοῦ βίου τοῦ ἵνα δια
νόσῃ μίαν πενταετίαν ἐπὶ τὸν αἰ
θριον καὶ διαυγὴ πάντοτε οὐρανὸν
καὶ ἐν μέσῳ εὐκτασῶν καὶ ἡδόν
κλίματος τῆς Κύπρου. Ἡ τύχη ὁ
μῶς τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου φαίνε
ται εἰς οὐδαμῶς ὑπελογισθῇ, διότι
ἄλλος εἶναι ν' ἀποσταλῇ ὡς Ἀρμω
στής ἀνὴρ ἑμπειρὸς περὶ τὰ οἰκο
νομικὰ καὶ ἱδρὴ τὴν περὶ οἰκονομικὴν
καὶ παραγωγικὴν ἀναδιοργάνωσιν
τῆς νήσου ταύτης.

Ὁ τραχὺς ἱσως καὶ ἀπότομος
στρατιωτικὸς κυβερνήτης, ὅστις μόν
ον στρατιωτικὰ σώματα γνωρίζει
δὲ κυβερνᾷ μετὰ οὐδεμιᾶς παιδαγωγί
ας καὶ μετὰ ἀσφαλτοῦ εἰς τὴν
τήματα διὰ τὴν πρὸς τὰ στρατι
ωτικὰ καθήκοντα, τίνα γνώμην τῆ
πρωτοβουλίας δύνανται νὰ ἔχῃ καὶ
τίνα ἀντίληψιν τῶν πολλὰ πλὴν ἀ
ναγκῶν χώρας ἀξιοῦσιν δικαίως
νὰ κατατάσσονται ἐν τῷ πεπολιτι
σμένῳ κόσμῳ;

Ὁ στρατιωτικὸς Σπρ. Ροβέρτος Βλὴ
δωλφ ἡπατήθη οἰκτρῶς ὑπὸ τῶν
Τούρκων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων
κατὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ δῆθεν
μέσου περισσεύματος ἀπὸ τῶν προσ
όδων τῆς Κύπρου καὶ ἐπεδάρυνε
τὸν πανόστατον λαὸν αὐτῆς διὰ τοῦ
ἐπαχθεστάτου φόρου τῆς ὑποταλαίας
ἐξ 92,000 λιρῶν, ἀπεδείχθη δὲ
πολὺ στενὴν ἀντίληψιν περὶ τὰ
τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ φυλετικὰ ζητή
ματα ἐν τῇ νήσῳ καὶ προὐκάλεσε
μεγάλας δυσανεκτικὰς αἰτίνας περὶ
ωρλοῦσιν μόνον εἰς ἀπλᾶς διαμαρ
τυρίας τότε, χάρις εἰς τὸ ἐπικρατοῦν
ἐπὶ ραγιαδικὸν πνεῦμα ἐν τῇ νήσῳ.

Ἐκτοτε μ' ἔχει σήμερον τὸ φε
νημα τοῦ λαοῦ ἐπαρρωσθῇ καὶ ἡ
συναίσθησις τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ
πρὸς διοικήσιν ἀγαθὴν καὶ πατρι
ομένην ἀπέβη πολὺ ἰσχυρὰ καὶ δυ
καταγνώστως. Τὸ Νομοθετ. Συμ
βούλιον θὰ βροντοφωνήσῃ πρὸς τοῦ
προσώπου τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἀρμω
στοῦ τοὺς ἀκοιμήτους ἐθνικοὺς πέ
θους τοῦ Κυπρ. λαοῦ, θὰ διαμαρ
τυρηθῇ ἐντόνως καὶ κατὰ τοῦ δ
πολεπομένου μέρους τοῦ ἐπαχθε
φόρου, θὰ ζητήσῃ εὐρύτερα πολι
τικὰ δικαιώματα, ὡν ἔγένετο παν
τελὲς ἀξίος ὁ τόπος, θὰ ἀπαίτησῃ
τὴν γενναίαν καὶ ἀποτελεσματικὴν
ὑποστήριξιν τῆς γεωργίας, θὰ προ
ταίην οἰκονομικὰς καὶ φορολογικὰς
μεταρρυθμίσεις καὶ μετατροπὰς καὶ
παντοῖα ἄλλα θὰ προβάλῃ ζητή
ματα, ἅπαντα διὰ τὸν στρατιωτ. κυ
βερνήτην θὰ εἴναι θέματα παντε
λῶς ξένα καὶ ἀγνωστά.

Ἐὰν μὲν ἔχῃ φρονικὴν τινα ἀ
γαθότητα καὶ μακροθυμίαν, ὡς
συμβαίνει ἐνίοτε εἰς γενναίους καὶ
μεγαθύμους στρατιωτικοὺς, οἱ με
σχίσαι τῶν ἀντιπροσώπων καὶ τοῦ
τόπου πρὸς τὸν κυβερνήτην θὰ
διατηρηθῶσιν ὁμαλὰ, τὴν πραγ
μάτων ἔξιναι ἡ ἀκατανίκητος δύνα
μις θὰ προκαλέσῃ ἐντασιν τῶν οὐ
χέων τοῦτων καὶ εἰρημικὰ δια
μαρτυρία καὶ ἐξεγέρσεις θὰ οὐνε
ράττωσι τὴν νῆσον ἀπ' ἀκροῦ εἰς
ἄκρον.

Ἐὰν δὲ ὁ νέος Ἀρμωστής ἔχῃ
τὴν στρατιωτικὴν ἐκείνην ἰδιοσυ
γκρασίαν, ἥτις ἐν ἀνέχεται εὐαγγέ
λιον ἀντιπαραστήσῃ καὶ ἀντιρρῶσιν καὶ
ἀπαιτεῖ τυφλὴν ὑποταγὴν εἰς τὰ
στρατιωτικὰ παραγγέλματα οὐ μόν
ον ἐν τῷ στρατῷ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ
οἴκῳ καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐν τῇ
πολιτικῇ καὶ διοικητικῇ ὑπηρεσίᾳ,
ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῶν συ
νεδρίων τῆς προσηκούσης Συνόδου εἴ
νε πιθανώτατον εἶναι τὴν διαρρηχθῆ
σιν αἱ σχέσεις τοῦ τόπου πρὸς τὸν
Ἀρμωστὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐ
τοῦ καὶ ἀγνωστον μέχρι ποῦ τὰ
πράγματα θὰ χωρῶσιν.

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δυνάμε
θα νὰ προσδοκῶμεν σεβερὰν τῶν
καθ' ἡμᾶς θελήσων καὶ παραγω
γὴν ὑπὸ κυβερνήτην στρατιωτικόν,
ὅπως δὲ ἀτυχῆς ἔγένετο ἡ ἐκλογὴ
τῆς Κεντρ. Κυβερνήσεως στρατιωτι
κοῦ Ἀρμωστοῦ διὰ τὴν νῆσον ἡμῶν
καὶ ὀφειλομένη πάντες νὰ ὤμεν ἑτοι
μοὶ ὅπως ἀντιμετωπώμεν τὰς δύ
σμενεις περιστάσεις μετὰ ψυχραιμί
ας προπέναντος ἀλλὰ πάντοτε μετ'
εὐσταθείας καὶ ἐγκατεργασίας κα
ταδικύνοντες πρὸς τοὺς κυβερνήτας
ἡμῶν εἰς ἔχοντες πλήρη συναίσθη
σιν τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν καὶ γινώ
σκοντες τὰ διεκδικώμενα ταῦτα πα
ποιθότες ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ τὸ δι
καιὸν ἡμῶν.

Εἴθε νὰ διαφευθῶσιν αἱ δυσκολί
αι προγνώσεις ἡμῶν καὶ ἐν τῷ
προσώπῳ τοῦ νέου Ἀρμωστοῦ ἡ
νῆσος νὰ τύχῃ κυβερνήτου μεγα
λόφρονος, ἀγαθοῦ καὶ φιλοδικαίου
ἐπ' εὐλογίᾳ τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ καὶ
πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῆς μεγάλης
Αὐτοῦ πατρίδος.

ΕΠΙ Τῆς ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΝ Τῷ ΠΑΓΚΥΠΡΙῳ Ο ΕΝΑΡΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΚΟΥ Κ. ΑΜΑΝΤΟΥ

Χάρις εἰς τὴν ἑξαετηρὸν φιλοπονί
αν καὶ τὸν ἐνδεερὸν ἔηλον τοῦ τὰ
Γυμνασίου κ. Κ. Ἀμάντου
καὶ τῶν κ. κ. καθηγητῶν ἐκπατε
θησαν ἐγκαίρως αἱ ἐκπαιδευτικαὶ
πολυπληθεῖς μαθητῶν καὶ αἱ εἰσιτή
ριοι πολυεπίμονοι τοιοῦτων καὶ ἀερε
νικῆς ἡ βραδύτης τῆς προσαγωγῆς
τῶν μαθητῶν οὐ μόνον ἐκ τῶν χω
ρίων ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πόλεων αὐτῶν
καὶ οὕτω μακροδρόμῳ ἡ ἐναρξὶς τα
κτικῶν μαθημάτων ἐν τῷ Παγκύπριῳ
ἀπὸ τῆς π. Δευτέρας.

Ἐπὶ τῷ αἰσίῳ τοῦτῳ γεγονότι τῇ
προτερᾷ Κυριακῇ ἐγένετο ἡ νενο
μιμένη ὁλοκληρωτικὴ τελετὴ ἐνταῖον
κεκλησθέντες φιλοπόνητοι ἀκροατήρι
οι καὶ ὁ Γυμνασιάρχης κ. Κ. Ἀμαν
τος εἶπεν ἐναρτήριον λόγον ἔμπρο
σθεν τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸν σκο
πὸν τοῦ ἡμετέρου Γυμνασίου καὶ γι
νωστότερον τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας

Διέλαβε συνοπτικῶς τὴν ἱστορίαν
τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας ἐν τῷ νεωτέρῳ
Ἑλληνισμῷ. Ἡ ἀναγέννησις τῶν
Ἑλληνικῶν ἡρώων καὶ τῆς Ἑλ
ληνικῆς ἐπιστήμης καὶ φιλοσοφίας
ἤρξαντο μετ' ἐξέλιξις ὁρμῆς διὰ
τοῦ ἐκ Λοκροῦ ἀποστολῆς Γεωργίου Γα
μιστοῦ ἡ Πλάτωνος καὶ ἄλλων φαι
νὸν ἀνδρῶν μικρὸν πρὸς τῆς ἀπο
φράδος ἡμέρας τῆς ἀλώσεως ἥτις ἐ
πελδοῦσα ὑπὲρ τὴν ἑλληνικὴν φυ
λὴν εἰς ἀκαταμάχητον δουλείαν καὶ
μετ' αὐτῆς ἐκάλυψε τὸν πνευματικόν
αὐτῆς ὄριον διὰ σκότους ψηλαρη
τοῦ, διότι τοῦ ἔθνους οἱ λογόδοι πάν
τες κατέλειπον τὴν πατρίδα ἡν διὰ
ἀδύναμιν ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἐγένετο
δαδωχθεῖς ἀπὸ τὴν ἐσπερίαν δημιουργί
αν τῆς Ἀναγέννησις ἐν Ἰτα
λίᾳ. Ἐν-Κρήτῃ ἡ ποιητικὴ ταυνο
πτερος ὁρμήσεν εἰς ὑψηλὰ ἀίθρια,
ἀλλὰ τὰς πτερυγὰς αὐτῆς βίαιως ἀπέ
κοψαν οἱ αὐτοὶ κατακτινῆται καὶ ἀπε
σβέσθη οὕτω πᾶσα πνευματικὴ ἀκτίς
ἐν τῷ δυσμοίρῳ Γένει ἡμῶν.

Ἐπὶ δύο ὁλοκληροῦς αἰῶνας ἀπὸ
τοῦ 1450-1650 ἡ καυλοτάτη ἐπε
κράτησεν ἀμάθεια ἐν αἷς χώραις ἄλ
λοτε ἐμπεριείχετο ὁ πνευματικὸς ἥλιος
καὶ ἐφώτιζε καὶ ἐξωοργίζετο τὸν κόσμον
διὰ τοῦ γλυκεροῦ καὶ ζωογόνου φω
τός αὐτοῦ

Κατὰ τὸ δεύτερον ἡμῶν τοῦ 17ου
αἰῶνος τὸ ἐθνικὸν σῶμα διέδραμε
ρεθιμὰ νέος ζωὴς καὶ ἐνθ' αἱ κοινώ
τητες ὁργανοῦνται πρὸς ὁράσιν, ἀν
δρας καὶ νέοι μεγαλεπήβολοι ἀπέρχον
ται εἰς τὴν ξένην καὶ ἐκεῖ ἀναπτύ
σσονται πάντα τὰ προσωπικὰ καὶ φυλε
τικὰ προτερήματα αὐτῶν, ἀναδεικνύ
ονται μεγάλοι ἔμποροι καὶ ἐπιχειρη
ματῆς καὶ ἐπὶ τοῖς τοῖς μεγάλοι πα
τριώται.

Τὸ ἀποταμιεύμενον χρυσὸν δὲν
σπαταλῶν εἰς προσωπικὰς ἀπολαύ
σεις ἀλλ' εἰς πατριωτικὰς γενναίωδ
ας πρὸς τὴν δούλην πατρίδα, ἥς οὐ
δέποτε ἐπιλανθάνονται καὶ πάντοτε
ὀνειροπολοῦσι τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν
ἀναγέννησιν. Ἰδρῶνοι σχολῆς καὶ
προικίζονται αὐτὰς διὰ γενναίων

πληρωμάτων καὶ προσελκύουσιν
ἐκεῖ πάντα ἀνδρα κεφαλισμένον ἵνα
μεταδώσῃ τὰ ἑλλην. φῶτα εἰς τὰς νέας
γενεάς, ἐνθ' ἄλλοι ἐνθουσιώδεις λό
γιοι μετ' αὐταπαρνήσεως ἰδρῶνοι
σχολᾶς ἀνευ οὐδεμιᾶς ὀλικῆς βοή
θείας καὶ συγκεντροῦσι περὶ αὐτὰς
τοὺς ἑλληνοπαῖδας καὶ φωτίζουν καὶ
φρονιματίζουν αὐτοὺς καὶ παρα
σκευάζονται πρὸς τὸν μέγαν ὑπερ
τῆς ἐθνικῆς καὶ γενναίας ἀγῶνα.

Ἡ βαθμιαία καὶ σταθερὰ ἀναγέννη
σις τῆς ἐθνικῆς παιδείας ἐν τῇ δούλῃ
πατρίδι συνετέλεσεν ἔξισον μετὰ τῶν
ἀθανάτων ἀρματαίων καὶ κλεσιτῶν
εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν μιᾶς γενεᾶς
τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς πατρίδος, εἰς
ἣν ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ πᾶσα ἔχει ἐ
ναποθέσει πᾶσαν αὐτῆς τὰς ἐλπίδας.

Εἶνε λοιπὸν μόνον διὰ ἀναγεν
νηθεῖσα ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία περιορι
σθῇ ἐν τῇ σφαίρῃ τῆς πατρίδος θεω
ρητικῆς διδασκαλίας καὶ ἀπαιτεῖται
ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τὰς
πρακτικὰς γνώσεις δι' ὧν οἱ ἱεροὶ θε
μιουργοὶ τὴν οἰκονομ. ἐνημερίαν
καὶ πρόδοτον αὐτῶν, ἥτις μετὰ τὴν ἐ
ντολὴν καὶ προάγει τὴν ἐθνικὴν καὶ
τὴν πνευματικὴν ἐπίδοσιν καὶ πρόδο
τον, ἐξ ὧν καὶ ἡ ἐθνικὴ καὶ πολιτικὴ
ἐλευθερία τῶν λαῶν τοῦτον ἀναδημι
ουργεῖται καὶ ἐμπεδίζεται.

Γενικῶς εἶνε παραδεδομένον παρὰ
τὸν διαπαιρητοτέρων παιδαγωγικῶν
ἐκ τὰ σχολικὰ προγράμματα εἶναι
συντεταγμένα κατὰ τὸν τρόπον ἐμφανί
ον δι' ἣς ἐκπαιδεύσεως κύριος σκο
πὸς εἶναι ἡ μετὰ τοῖς πλοῦτος γνώσε
ων εἰς τοὺς νέους καὶ οὐχὶ ἡ ἀρμονι
κὴ μόρφωσις καὶ διδασκαλία τοῦ πνευ
ματικοῦ καὶ συναίσθητικῷ μετὰ τοῦ
σωματικοῦ ἀνδρώπου.

Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἀνευ τῆς
ἡθικῆς διαπλάσεως δύνανται νὰ ἀνα
δειχθῇ τὸν ἄνθρωπον μᾶλλον ἐπιβλαβή
καὶ ἐπικίνδυνον εἰς τὴν κοινωνίαν,
ἐνθ' ἡ ἡθικὴ διαπλάσις ἀνευ τῆς πνευ
ματικῆς ἀναπτύξεως παρασκευάζει μὲν
τὸν ἄνθρωπον ἀγαθὸν καὶ ἐνδραστη
ριοῦντα ὅμως ἐν τῷ ἀγῶνι τοῦ
βίου καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ δι
σθενεῖ οἷος διεξάγεται σήμερον μετὰ
πάντων τῶν λαῶν τοῦ πεπολιτισμέ
νου κόσμου.

Ἐὰν τὸ σχολεῖον ἐκιδιώχῃ τὴν μόρ
φωσιν τῆς διανοίας καὶ τοῦ συναίσ
θητικῷ καὶ παρὶ τὴν σωματικὴν
ἐκπαιδεύσιν καὶ ὕγιαν, τότε διαπλά
σσεται ἀγαθὸς μὲν καὶ νοήμονος πό
λιτης ἀλλὰ σωματικῶς νοσῶν καὶ ἀ
δύνατος πρὸς ἐνέργειαν καὶ δράσιν ἡ
νίκανος. Ἡ παιδείσις πρέπει νὰ εἴναι
καθαρῶς ἑλληνικὴ ἥτοι ὁμογενική, δι
απλάττουσα τοὺς παῖδας καλοὺς καὶ
ἀγαθοὺς, ἥτοι ὁρατοὺς, εὐσταθεῖς καὶ
ὀφθαλμοὶ τοῦ σώματος μετὰ τῶν ψυχῶν πε
πρωμένων πᾶσης ἀρετῆς καὶ τετο
νωμένων διὰ πάσης δυνάμεως πνευ
ματικῆς.

Ἡ θεραπεία καὶ ἐνίσχυσις ἀπλῶς
τῆς μνήμης διὰ γνώσεων πολλὰ πλὴν
εἶνε μάταιον ἔργον, διότι χρόνος βρα
χὺς ἐξασθενεῖ αὐτὴν καὶ ἐξαιρετικὰ πᾶ
σαν γνώσιν καὶ τὸν νέον ἀναδεικνύει
ἐπιπλοῖον καὶ ἀνοφελή.

Τὸ σχολεῖον οφείλει νὰ παρασκευ
ζῇ τὸν μαθητὴν οὐχὶ ὅπως ἀποστη
θῇ μηχανικῶς ἀλλ' ἵνα ἐρευνᾷ μόνος
καὶ ἐρευνῶν ν' ἀνακαλύπτῃ ἡ
αὐτενέργεια αὕτη συχνὰ ἀσυνεχὴς
συνεπάγεται τὴν ἀποσπομένην ἥ
τις ἀγχι διαφύει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, εἰς τὴν νίκην, εἰς
τὸν θρίαμβον.

Τὰς ἐρώσεις καὶ ὁρμητικὰς ταύ
τας ψυχὰς οφείλομεν νὰ κατευθύνω
μεν πρὸς πράξεις ἀγενεῖς καὶ γεν
ναίας ἀπληλαγμένας πύσης ταπεινῆς
σκέψεως καὶ ὁπολογισμοῦ προσωπικοῦ
διαπλάττοντας ἀρμονίᾳ καὶ στερεῶς τὸ
συναίσθητικόν ἢ θυμικὸν αὐτῶν.

Διὰ τῶν σωματικῶν ἀσκήσεων πρέ
πει νὰ ἐκιδιώχῃται ἡ ὁμογενικὴ πᾶν
των τῶν μερῶν τοῦ σώματος ἀνάπτυξις
ἡ σωματικὴ εὐρωστία καὶ ἡ ἀδυστά
κτος ὕγεια, δι' ὧν τὸ νεανικὸν σῶμα
καὶ κύριον ἐκτοῦ παραμένον παρθε
ναυτοῦ προδύμενον εἰς τὰς ἀγενεῖς ὁρ
μῆς τῆς ψυχῆς κατὰ τὸν ἀριστόν καὶ
μᾶλλον ἀποτελεσματικὸν τρόπον.

Τῶν νεωτέρων ἐθνῶν σήμερον τὴν
ἀποτελεσματικὴν θέλησιν καὶ ἀνε
νέργειαν δοκοῦσιν οἱ Γερμανοὶ καὶ
οἱ Ἀγγλοῦς, οἵτινες καὶ διὰ
τοῦτο ἐδοκιμάσθη ἐν τῷ κόσμῳ ὁ
πρὸς πάντα τὰ λοιπὰ ἔθνη οἱ Ἕλλη
νες ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνέγκη ν' ἀπο
βλέπωμεν εἰς τοὺς ἔθνους, ἀλλ' εἰς τοὺς
προγόνους ἡμῶν, οἵτινες πρῶτοι ἡ
σησάν καὶ ἐξέλεξαν εἰς τὸν κόσμον
τὴν ἀρμονικωτάτην παιδείαν καὶ μόρ
φωσιν τοῦ ἀνδρώπου καὶ ἀναδείχθη
σαν πρότυπα εἰς τὴν ἀνθρωπότητα
διὰ πάντων τῶν αἰώνων.

Τὸ Παγκύπριον καὶ οἱ σχετικῶς νε
ον μεγάλοι συνεβλήσαντες εἰς τὴν ἐκ
δηλωμένην ἐν τῇ νήσῳ ἑσπέρᾳ πνευ
ματικὴν καὶ ἡθικὴν κίνησιν μετὰ πάν
των τῶν ἄλλων κοινωνικῶν ἡγετῶν
καὶ παραγόντων, θὰ προσπαθώμεν
δὲ τὴν συμβολὴν ταύτην νὰ ἐνίσχυ
σωμεν πάντοτε γενναίαν καὶ ἀποτελεμα
τικὴν. Μὴ ἡσυχάζομεν ὅμως δι' αὐ
τὴν Σχολαίαν καὶ Βραδέως ὁρμὴν ἐν τῇ
δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ ἐπιπλάσῃ τὸ πα
ράδειγμα ἔργον τοῦ χωρὶς τῆς βοήθει
ας τοῦ οἴκου καὶ τῆς κοινωνίας.

Παροίπαμεν ἐπὶ τὴν ἀγρυπνίαν καὶ
ἐν τῇ ἑσπέρᾳ καὶ ἐν τῇ νύκτι τῆς
ἀξιοῦμεν ἐκπαιδεύσιν, ἀποτέλλουμένης
ἐκ διαπαιδῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' ἐκπα
λουμένα καὶ τῆς φιλοπόνησιν καὶ φι
λοπατρίδος κοινωνίας τῆς Λευκωσίας
τὴν μετὰ τὸν ὁδοστῆρ

